

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЕРЕВООБРОБНИЦТВА 2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач:

Крицкалюк Олександр Іванович

+380684273853, o.krytskalyuk@ukr.net

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Експериментальні технології деревообробництва» включає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та творчих майстернях, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу. На практичних заняттях ви матимете змогу виконувати заплановані завдання в майстернях та консультиватись з викладачами курсу і майстрами виробничого навчання. Самостійна робота націлена на засвоєння теоретичного матеріалу на практиці та вдосконаленні практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходять усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Експерим. техн. дерев. Микуляк або скорочено робота), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КДІДМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються художнього токарства, можете використовувати інші засоби зв'язку.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	5 (150 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	2
Практичні	98
Самостійна робота	50

Семестр 8 – 10 год/тиж.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Анотація: Захист дипломної роботи – заключний і найважливіший етап навчального процесу, який завершує підготовку студентів за спеціальністю. У випускній кваліфікаційній роботі студент систематизує, закріплює й поглиблює теоретичні знання і практичні навички, отримані ним за час навчання у ВНЗ.

Вивчення курсу «Експериментальні технології деревообробництва» передувє виконанню дипломної роботи - є підготовчим етапом до виконання випускної кваліфікаційної роботи.

У навчальному курсі подається необхідний за обсягом теоретичний і практичний матеріал, де відображені усі етапи і необхідні умови виконання експериментальної кваліфікаційної роботи.

Пререквізити - вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти на таких курсах, як «Художня майстерність», «Художнє токарство», «Рельєфне різьблення», «Художнє меблярство», «Проектування», «Рисунок», «Авторське право».

Постреквізити – в процесі вивчення цієї дисципліни здобуваються знання, уміння та навички, потрібні для таких дисциплін, як «Дипломне проектування», «Переддипломна практика», дипломна кваліфікаційна робота.

Мета: Здійснити апробацію технологічно-конструктивних та пластичних рішень згідно розробленої студентом концепції дипломної роботи.

Завдання:

В процесі вивчення дисципліни студенти оптимізують набуті художньо-технологічні навички для проведення експериментальних технологій виготовлення та декорування виробів з дерева. Аналізують способи використання традиційних деревообробних технологій та проводять експерименти синтезу новітніх технологій деревообробної галузі для втілення творчого задуму у подальшій дипломній роботі. Наступним етапом є реалізація в матеріалі авторського проекту виробу з дерева згідно обраної студентом теми дипломного проектування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- обсяг, структуру та стадії виконання дипломного проекту;
- новітні тенденції проектування і виконання художніх виробів з дерева;

- методику вирішення художньо-композиційних, функціонально - технічних і ергономічних завдань;
- закономірності зв'язку предметів декоративно-прикладного мистецтва з середовищем;
- норми графічного вирішення конструктивних та оздоблювальних матеріалів, які використовуються у проектах відповідної тематики;
- основні вимоги та принципи композиційної побудови різних видів шрифтів у проектних роботах;
- специфіку сучасних технологій опорядження виробів з деревини;

вміти:

- збирати, аналізувати і систематизувати підготовлений інформаційний матеріал при проектуванні виробів декоративно-прикладного мистецтва;
- розробляти концепцію проекту;
- здійснювати відбір необхідних художньо-графічних засобів для більш повної естетичної виразності проектних матеріалів;
- виконувати ескізи відповідно до тематики проекту;
- створювати цілісну композицію на площині, в об'ємі і просторі, застосовуючи відомі способи побудови і формоутворення;
- застосовувати прийоми трансформації (інтерпретація, стилізація, асоціація) в процесі створення декоративної композиції;
- виконувати шрифтову частину проекту;
- узгоджувати пластичні рішення з можливостями різноманітних технік художньої обробки дерева;
- виконувати конструктивно-технічну частину проекту;
- проводити розрахунки основних техніко-економічних показників проектування;
- використовувати комп'ютерні технології при реалізації задуму у створенні виробу;
- набуття практичних навичок з розробки та удосконалення технологічних процесів виготовлення, обґрунтування конструктивних рішення у проекті меблевого (або іншого виробу з деревини);

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх

досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Софт СКІЛС. Усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; прагнути досягати єдиного результату; визначати пріоритети професійної діяльності; уміти знаходити інформаційні джерела та працювати з ними, бажати вчитися і постійно розвиватися.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА МАТЕРІАЛИ:

Обладнання: деревообробні верстати, токарний та столярні верстати, точильний верстат для загострення різальних інструментів.

Інструменти: розмічальний інструмент: олівець, лінійка, шило, циркуль, штангенциркуль; різючий інструмент: різці токарні та для різьблення по дереву, молоток, ручний електрифікований інструмент.

Матеріали: пиломатеріали листяних порід дерева: явір, груша, горіх, бук;

Витратні матеріали: клей (ПВА D3), шліфувальний папір, лак НЦ-218, розчинник 647.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СРС
VIII семестр							
МОДУЛЬ 1. Експериментально-конструктивні принципи формотворення.				150	2	98	50
Змістовий модуль 1. Новаторство технологічних процесів формотворення та оздоблення у контексті розробки концепції дипломної роботи.				150	2	98	50

1	1	Лекція, ілюстрація, демонстрація практична робота, репродуктивний	<i>Аналіз проектної ситуації.</i> Лекція №1. «Сучасні технології та матеріали деревообробки». ПР: Вивчення та аналіз прототипів й аналогів. Збір інформації стосовно об'єкту проектування. СР: Індивідуальна робота з літературними та електронними джерелами інформації.	20	2	8	10
2 3	2	Практична робота, проблемно-пошукові	<i>Розробка стильового, об'ємно – пластичного та конструктивно-технологічного рішення об'єкту, який проектується.</i> ПР: Композиційне та графічне вирішення ескізного проекту. СР: Виконання робочого креслення та специфікації макету малої архітектурної форми.	30		20	10
Змістовий модуль 2. Апробація технологічних прийомів формотворення та оздоблення							
4 5 6	3	Практична робота, проблемно-пошукові	Технологія виготовлення. Столярні роботи. Виготовлення шаблонів. Профілювання, токарство. Виготовлення конструктивних елементів та з'єднань. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Підготовка поверхні до оздоблення. ПР. Виготовлення конструктивних елементів виробу та підготовка поверхні до декорування . СР: Столярна підготовка поверхні до оздоблення.	40		30	10
7 8 9	4	Практична робота, проблемно-пошукові	Форма і декор. Виконання технологічних експериментів щодо конструктивної чи декоративної розробки виробу. ПР. Художнє оздоблення виробу. СР: Апробації синтезу технік декорування.	40		30	10
10	5	Практична робота, проблемно-пошукові	<i>Опорядження та монтування виробу.</i> ПР. Нанесення захисного декоративного покриття. Виконання монтажу виробу. СР. Опорядження та монтування меблевого виробу.	20		10	10
Курсова робота 1. Виконати виріб на основі розробки концепції дипломної роботи.							

ЛІТЕРАТУРА

1. Войтович І.Г. Основи технології виробів з деревини. – Львів.: Інтеллект – Захід, 2004. – 223 с.
2. Гайда С.В. Матеріали для виготовлення виробів з деревини. – Львів.: ВМС, 2000. – 160с.
3. Гуцульські та покутські свічники-трійці: альбом. Львів. Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2008. 376 с.
4. Дерев'яні різьблені хрести XVI-поч. XX ст. Альбом. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2018. 456 с.
5. Заяць І.М. Технологія виробів з деревини: Навч. посібник. К.,1993.
6. Каталог меблевої фурнітури. – К.: Мінліспром України, Укрдіпромеблі, 1995. – 508с.
7. Приймак Й.Д. Декорування виробів з дерева: Посібник для учн. та ст. сер. і вищ. навч. закладів. Косів,: Писаний Камінь, 2001. – 120с. з іл.

8. Приймак Й. Д. Малі архітектурно-художні форми. Косів: Писаний Камінь, 2003. 111 с., іл..
9. Оршанський Л.В., Андріюк П.В. Основи гуцульського художнього деревообробництва: навч. посіб. Косів: Писаний Камінь, 2002. 236 с. 202 іл.
10. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI – XXст. – Львів.: Інститут народознавства НАН України, 2002. - 479с., іл.
11. Тимків Б.М. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. 2-ге вид. переробл. і доповнене. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2012. 316 с., 584 іл.
12. Шевченко Євген. Народна деревообробка в Україні. Словник народної термінології. / Наук. ред. М. Кодак. К.: Артанія, 1997. — 312 с. іл.
13. Юрченко І. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія/ І.А. Юрченко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 368 с.
14. Якібчук М.М. Орнаментака гуцульського дерев'яного різьблення. // Народна творчість та етнографія. — 1997 - № 3. — с. 56.
15. Nemes L., Zemiari I. Viuzitie lazera pri v'yrobe nabytku // Drevo. 1986

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються аудиторно на відповідному обладнанні у механічних майстернях з консультаціями майстрів виробничого навчання та викладача. Самостійна робота студентів зорієнтована на підготовку до практичних занять у вигляді виконання технічних креслень, апробацій способів декорування та виконання шаблонів, лекал конструктивних елементів згідно власних ескізів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль за виконанням всіх етапів виготовлення шкіряних виробів згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру і здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже 2x30+40=100.

Семестр	Поточний контроль знань						Підсумковий контроль	Сума
VIII	Модуль 1						екзамен-перегляд	
	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Самостійна робота		40	
	T1	10	T3	8	ЗМ 1	ЗМ 2		
	T2	10	T4	8	10	6		
			T5	8				
	60						40	100

Орієнтовна бальна шкала заохочень та стягнень

Кожен студент має можливість підвищити навчальний рейтинг з дисципліни за рахунок виконання індивідуальних додаткових завдань. Поряд з цим, за невчасне виконання контрольних заходів, наявність пропусків занять без поважної причини передбачено штрафи. Нарахування додаткових балів за виконання різних видів навчальної, навчально-дослідної і творчої роботи та їх вилучення здійснюється протягом кожного семестру:

Вид навчальної роботи	Якість виконання навчальної роботи	Кількість балів
Відвідування занять	Відвідування 100%	+ 0,5
	Наявність пропусків занять без поважної причини	- 0,5
Термін виконання навчальних завдань	Дотримання терміну	+ 0,25
	Поза терміном	- 0,25
Ведення конспекту	Наявність усіх обов'язкових записів	+ 0,25
	Відсутність 25% обов'язкових записів	- 0,25
Рівень творчої активності	Творчий підхід до виконання практичних завдань	+ 0,5
	Виконання завдань, безпосередньо пов'язаних з дисципліною (відвідування виставок, участь у виставках, їх обговорення і аналіз).	+ 0,5
	Участь у міських, обласних, та інших творчих конкурсах.	+ 2
	Участь у оформлювальних роботах, святкових відкритих заходах.	+ 1
Навчально-дослідна діяльність	Самостійний пошук нових літературних джерел, методичних і наочних посібників, їх опрацювання	+ 0,5

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів згідно навчальних елементів (тем).

Етапи виконання практичного завдання	Компетентності студента
Аналіз проектної ситуації.	<i>Знає</i> обсяг, структуру та стадії виконання дипломного проекту; <i>знає</i> фахову термінологію та основи меблевого виробництва; <i>збирає</i> , аналізує і систематизує підготовлений інформаційний матеріал при проектуванні виробів декоративно-прикладного мистецтва.
Розробка стильового, об'ємно – пластичного та конструктивно-технологічного рішення об'єкту, який проектується.	<i>Розробляє</i> концепцію проекту; <i>володіє</i> методикою вирішення художньо-композиційних, функціонально - технічних і ергономічних завдань; <i>знає</i> закономірності зв'язку предметів декоративно-прикладного мистецтва з середовищем; <i>здійснює</i> відбір необхідних художньо-графічних засобів для більш повної естетичної виразності проектних матеріалів; <i>застосовує</i> прийоми трансформації (інтерпретація, стилізація, асоціація) в процесі створення декоративної композиції; виконує конструктивно-технічну частину проекту;

	<p><i>здійснює</i> розрахунки основних техніко-економічних показників проектування;</p> <p>використовує комп'ютерні технології при реалізації задуму у створенні виробу.</p>
Виготовлення конструктивних елементів виробу та підготовка поверхні до декорування	<p><i>Виконує</i> розмічання конструктивних елементів;</p> <p><i>визначає</i> припуски на механічну обробку матеріалів;</p> <p><i>користується</i> ручним електрифікованим інструментом та деревообробним устаткуванням;</p> <p><i>виконує</i> необхідні столярні з'єднання елементів виробу;</p> <p><i>здійснює</i> токарну обробку деталей складної конфігурації.</p> <p><i>дотримується</i> правил безпеки життєдіяльності та гігієни праці під час роботи на деревообробних верстатах, з інструментом та допоміжними пристроями.</p>
Виконання технологічних експериментів щодо конструктивної чи декоративної розробки виробу.	<p><i>використовує</i> взаємозв'язок форми, декору із матеріалами, їх структурою, колористикою тощо;</p> <p><i>виконує</i> розмічання орнаментальних мотивів;</p> <p><i>володіє</i> техніками декорування конструктивних елементів виробу.</p>
Опорядження та монтування виробу.	<p><i>Розкриває</i> сутність операції опорядження;</p> <p><i>розрізняє</i> види опорядження;</p> <p>класифікує та вибирає способи нанесення покривних матеріалів;</p> <p><i>характеризує</i> технологію опорядження;</p> <p><i>виконує</i> столярну та інші види підготовки поверхні під прозоре і непрозоре опорядження;</p> <p><i>застосовує</i> сучасні технології декоративної обробки деревини</p> <p><i>дотримується</i> правил організації робочого місця, безпеки праці.</p>
Самостійна робота	<p>Студент в повному обсязі виконує поставлені завдання, удосконалює та розвиває уміння та навички, набуті на аудиторних заняттях.</p>

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення	
			Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінно	90-100	A	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, творчо виконує індивідуальні та самостійні завдання	аргументовано обирає спосіб виконання завдання, оцінювати результати власної практичної діяльності; вільно використовує знання при виконанні столярних, токарних, оздоблювальних, та опоряджувальних робіт.
Добре	74-89	BC	володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, узагальнює і	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, але допускає

			систематизує знання з художньої обробки дерева	незначні огріхи у виконанні практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання.
Задовільно	60-73	D	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування.	має елементарні, нестійкі навички виконання столярних, токарних, оздоблювальних, та опоряджувальних робіт.
Незадовільно	35-59	FX	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; під час відповіді допускаються суттєві помилки.	виконує незначну частину завдання за допомогою викладача; відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно	0-34	F	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Експериментальні технології деревообробництва» відбувається у формі живого спілкування між викладачами і студентами, практичних вправ в майстернях та самосійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та

розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна навчальна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КДІДМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kdidm.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/2025/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnistiy_U_Kdidm.pdf

ВИКЛАДАЧ:

Крицкалюк Олександр Іванович, старший викладач кафедри декоративного мистецтва КПДМ ЛНАМ.

Навчався на відділі художньої обробки дерева в Косівському технікумі народних художніх промислів ім. В. Касіяна., згодом здобув вищу педагогічну освіту навчаючись на художньо-графічному факультеті Прикарпатського університету ім. В. Стефаніка. З 1999 року по 2001 рік навчався в аспірантурі на кафедрі історії та теорії педагогіки в Київському лінгвістичному університеті.

З 2001 року працює в Косівському інституті ПДМ на відділі художньої обробки дерева. Член Національної Спілки художників України. Учасник всеукраїнських мистецьких виставок, автор наукових публікацій. Творчо працює в галузі сакрального малярства та художньої різьби по дереву.